

Teoretyczne podstawy wychowania

Teoria i praktyka w zarysie

Leon Zarzecki

Jelenia Góra 2012

SPIS TREŚCI

	str.
WSTĘP	5
1. WPROWADZENIE DO PEDAGOGIKI	7
1.1. Pedagogika – nauka o wychowaniu i kształceniu	7
1.2. Rozwój pedagogiki jako nauki	8
1.3. Podstawowe pojęcia pedagogiczne	11
1.4. Przedmiot i zadania pedagogiki	15
1.5. Działy pedagogiki	18
1.6. Nauki współdziałające z pedagogiką	21
2. PRZEGLĄD GŁÓWNYCH KIERUNKÓW I PRĄDÓW W PEDAGOGICE WSPÓŁCZESNEJ	25
2.1. Naturalizm pedagogiczny	25
2.2. Pedagogika socjologiczna	26
2.3. Pedagogika kultury	27
2.4. Pedagogika marksistowska	27
2.5. Pedagogika chrześcijańska	28
2.6. Pedagogika krytyczna	28
2.7. Antypedagogika	29
2.8. Alternatywna pedagogika humanistyczna	30
2.9. Rekonstrukcjonizm	30
2.10. Postmodernizm	31
2.11. Globalizm	32
3. WIEDZA O WYCHOWANIU	33
3.1. Pojęcie wychowania – wyjaśnienie niektórych pojęć	34
3.2. Cechy wychowania	40
3.2.1. Złożoność wychowania	40
3.2.2. Intencjonalność wychowania	41
3.2.3. Interakcyjność wychowania	42
3.2.4. Relatywność wychowania	43
3.2.5. Długotrwałość wychowania	44

4.	PODMIOTOWOŚĆ WYCHOWANIA	46
4.1.	Akceptacja dzieci i młodzieży	47
4.2.	Rozumienie empatyczne dzieci i młodzieży	49
4.3.	Podmiotowość w relacji nauczyciel-uczeń	49
5.	PROCES WYCHOWANIA	53
5.1.	Ideał wychowania	55
5.2.	Cele wychowania	58
5.3.	Rola wartości w wychowaniu	61
5.4.	Zasady wychowania	68
5.5.	Metody wychowania	72
5.6.	Formy (techniki) pracy wychowawczej	89
6.	TRUDNOŚCI WYCHOWAWCZE	103
6.1.	Istota trudności wychowawczych	103
6.2.	Przejawy trudności wychowawczych	105
6.3.	Przyczyny i uwarunkowania trudności wychowawczych	107
6.4.	Przewycięzanie trudności wychowawczych	109
7.	DZIEDZINY WYCHOWANIA	113
7.1.	Wychowanie moralne	113
7.1.1	Treści wychowania moralnego w działalności szkoły	116
7.1.2.	Współczesne problemy wychowania moralnego	118
7.2.	Wychowanie patriotyczne	120
7.2.1	Historyczne przesłanki powstania i rozwoju patriotyzmu	122
7.2.2.	Aksjologiczne aspekty wychowania patriotycznego	123
7.2.3.	Przedmiot wychowania patriotycznego	125
7.3.	Wychowanie umysłowe	127
7.4.	Wychowanie estetyczne	131
7.4.1	Wychowawcze wartości i funkcje sztuki	132
7.4.2	Wymagania stawiane wychowaniu estetycznemu	133
7.5.	Wychowanie zdrowotne i fizyczne	135
7.5.1.	Cele i zadania wychowania zdrowotnego	136
7.5.2.	Wychowanie fizyczne	138
7.6.	Wychowanie seksualne	141
7.6.1.	Wychowanie seksualne w szkole	141
	BIBLIOGRAFIA	144